

บทนำ

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่มีความเจริญมากที่สุดประเทศหนึ่ง ซึ่งได้พัฒนาการมาจากการรุกรานของชาติต่าง ๆ ในอดีต เนื่องจากประเทศอังกฤษเป็นเกาะอยู่กลางมหาสมุทร ภูมิอากาศจึงชุ่มชื้น มีฝนตกมากเหมาะกับการกสิกรรมและเลี้ยงสัตว์ ประชาชนเจ้าของถิ่นเดิมคือพวกบริตัน (Briton) ดินแดนแห่งนี้จึงมีชื่อว่าบริเตน (Britain) ชาวบริเตนเป็นชนชาติที่มีอารยธรรมของตนเอง รู้จักการสร้างบ้านและเรือด้วยไม้ ต่อมาพวกเซลท์ (Celt) ได้เข้ามารุกรานและเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตสกอตแลนด์ การรุกรานของพวกเซลท์นี้ทำให้พวกบริตันรับเอาจารีตประเพณีและศาสนาของพวกเซลท์ไว้ ต่อมาเมื่อจูเลียส ซีซาร์ (Julius Caesar) แห่งอาณาจักรโรมันยกทัพไปโจมตีแคว้นโกล (Gaul) ก็ได้ข้ามไปโจมตีเกาะอังกฤษด้วยเมื่อ 55 ปี ก่อนคริสตกาล หลังจากนั้นเกาะอังกฤษก็ตกอยู่ในความยึดครองของโรมันเป็นระยะเวลาประมาณ 500 ปี ในระยะนี้เองที่ชาวโรมันได้สร้างความเจริญให้แก่ชาวบริตัน เช่น การก่อสร้างบ้านด้วยหินและอิฐ การสร้างถนนด้วยหินก้อนใหญ่ ๆ การใช้ภาษาลละติน การใช้กฎหมายโรมัน การทอผ้า การเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

หลังจากนั้นก็มือนารชนเผ่าอื่น ๆ เข้ามารุกรานเกาะอังกฤษอีก พวกแรกคือพวกแองเกิล (Angle) และพวกแซกซอน (Saxon) ซึ่งต่อมารวมเรียกว่าพวกแองโกล แซกซอน (Anglo-Saxon) พวกนี้ได้เข้าช่วยเหลือพวกบริตันทำการสู้รบกับพวกเซลท์ซึ่งเข้ามารุกรานอีก เมื่อพวกแองโกล แซกซอนได้ชัยชนะ ชื่อบริเตนจึงเปลี่ยนมาเป็นอังกฤษ (England)¹ และพวกเซลท์ก็ไปตั้งตนเป็นอิสระในสกอตแลนด์ (Scotland) และเวลส์ (Wales)

พวกแองโกล แซกซอน (Anglo-Saxon) ได้แบ่งแยกออกเป็น 7 พวก ต่างก็สร้างความเป็นใหญ่ และใน ค.ศ.827 เอกเบิร์ต (Egbert)² ผู้นำของแคว้นเวสเซกซ์ (Wessex) ได้รวบรวมพวก แองโกล แซกซอน ไว้ได้หมดแล้วสร้างราชอาณาจักรอังกฤษขึ้น

ในขณะนั้นพวกเดนส์ (Danes) ซึ่งเป็นพวกเดียวกับพวกนอร์มันด์ (Normands) หรือพวกไวกิง (Viking) ได้เข้ามารุกรานเกาะอังกฤษและตั้งถิ่นฐานที่นอร์ทัมเบอร์แลนด์ (Northum-

1. คำนี้มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า Angleterre ซึ่งหมายถึงดินแดนของพวก Angle

2. เป็นผู้ที่คุ้นเคยกับจักรพรรดิชาลมาญ (Charlemagne) แห่งอาณาจักรโกล (Gaul) และได้เรียนรู้หลักในการปกครอง มีความพยายามและความสามารถในการสร้างอาณาจักรอังกฤษได้สำเร็จ

Berland) การสงครามระหว่างพวกเดนส์และพวกแองโกล แซกซอน ดำเนินต่อมาจนถึง ค.ศ. 1013 ราชอาณาจักรอังกฤษจึงตกเป็นของพวกเดนส์ เนื่องจากพระเจ้าอีเธลเรดที่ 2 (Ethelred II) ได้อภิเษกกับเจ้าหญิงเอมมา (Emma) แห่งนอร์มันดี

ผลของสงครามระหว่างพวกแองโกล แซกซอน กับพวกเดนส์ทำให้ศิลปวิทยาการ ตลอดจนความเจริญในด้านต่าง ๆ รวมทั้งคริสตศาสนาของพวกแองโกล แซกซอน ถูกทำลายลง และในขณะเดียวกันขนบธรรมเนียมประเพณีของพวกเดนส์ก็เข้าไปรุ่งเรืองในเกาะอังกฤษ วัฒนธรรมใหม่นี้ได้เข้าไปผสมกับวัฒนธรรมเดิมของพวกแซกซอน แต่พวกพระในคริสตศาสนาก็ยังมีบทบาทที่สำคัญอยู่มาก

กษัตริย์ของพวกเดนส์ที่ปกครองประเทศอังกฤษต่อมาคือพระเจ้าคานุต (Canute) พระองค์เป็นกษัตริย์ที่เข้มแข็งมีความสามารถในการปกครอง ทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้าขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการค้า เศรษฐกิจ และศาสนา หลังจากที่พระองค์สวรรคตแล้ว พวกแองโกล แซกซอน ก็กลับเข้ามามีอำนาจใหม่ กษัตริย์ที่เข้ามาปกครองประเทศอังกฤษใน ค.ศ. 1042 คือพระเจ้าเอ็ดเวิร์ด (Edward the Confessor)¹ เนื่องจากพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดเจริญเติบโตในเขตนอร์มันดี (Normandy) และมีพระราชมารดาเป็นชานนอร์มันดี พระองค์จึงสนิทสนมคุ้นนางที่เป็นชานนอร์มันดี มาก แต่พระองค์เป็นกษัตริย์ที่ไม่มีความสามารถในการปกครอง จึงเปิดโอกาสให้ขุนนางผู้หนึ่งชื่อ ก็อดวิน (Godwin) เข้ากุมอำนาจในการบริหารประเทศ และต่อมาอำนาจนี้ก็ตกเป็นของฮาโรลด์ (Harold) ซึ่งเป็นลูกชายของก็อดวิน เมื่อฮาโรลด์เป็นพระเจ้าแผ่นดินได้ไม่นาน ดยุกแห่งนอร์มันดี (Duke of Normandy) ซึ่งเป็นญาติทางพระมารดาของพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดเรียกร้องสิทธิในราชบัลลังก์ ได้สำเร็จใน ค.ศ. 1066 ซึ่งปกครองประเทศอังกฤษมีพระนามว่าพระเจ้าวิลเลียมผู้พิชิต (William the Conqueror) เป็นอันว่าพวกแองโกล แซกซอน ก็หมดอำนาจในราชบัลลังก์อังกฤษ

พระเจ้าวิลเลียมได้พระราชทานรางวัล คือที่ดินและสมบัติต่าง ๆ ให้กับพวกขุนนาง และพวกขุนนางเหล่านี้มีอำนาจควบคุมทหารและได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าครองนครต่าง ๆ แต่ยังคงจงรักภักดีต่อกษัตริย์ พระเจ้าวิลเลียมได้ชื่อว่าเป็นกษัตริย์ที่มั่งคั่งมาก พระองค์มีความสามารถในการปกครองประเทศ ทำการสำรวจและดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนโดยทั่วหน้ากัน จึงเป็นที่รักของประชาชนมาก

1. เนื่องจากเป็นผู้ที่เลื่อมใสในทางศาสนา มาก จึงได้รับสมญาว่า Confessor

เมื่อสิ้นสมัยของพระเจ้าวิลเลียมแล้ว เกิดมีการสงครามแย่งราชสมบัติกันบ่อยครั้ง จนกระทั่งถึง ค.ศ.1154 พระเจ้าเฮนรีที่ 2 (Henry II) ซึ่งมีเชื้อสายราชวงศ์ปลองตาเชอเน่ (Plantagenet) ของฝรั่งเศสเข้ามาครอบครองประเทศอังกฤษ ในสมัยนี้เองที่อังกฤษได้ไอร์แลนด์ (Ireland) มารวมไว้ในราชอาณาจักรอังกฤษ เมื่อพระเจ้าเฮนรีที่ 2 สิ้นพระชนม์แล้ว โอรสองค์ใหญ่คือพระเจ้าริชาร์ดใจสิงห์ (Richard the Lion-Hearted) ได้เป็นกษัตริย์ต่อมาในระหว่าง ค.ศ.1189 ถึง ค.ศ.1199 พระองค์เป็นนักรบที่เข้มแข็ง ส่วนใหญ่พระองค์จะไปทำสงครามครูเสด (Crusade) กับพวกมุสลิม

พระเจ้าจอห์น (John) ได้รับสมญาว่า John Lackland เป็นพระอนุชาของพระเจ้าริชาร์ดได้เป็นกษัตริย์ต่อมาระหว่าง ค.ศ.1214 ถึง ค.ศ.1215 พระเจ้าจอห์นเป็นกษัตริย์ที่ไร้ความสามารถ ในรัชกาลของพระองค์ประเทศอังกฤษต้องสูญเสียดินแดนให้แก่ฝรั่งเศสหลายเมือง นอกจากนี้พระองค์ยังมีเรื่องวิวาทกับสังฆราชที่กรุงโรมจนถูกขับพาศนัยกรรม และในรัชกาลนี้พวกขุนนางและประชาชนขอให้พระเจ้าจอห์นพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแรกของอังกฤษ ซึ่งเรียกว่า Magna Carta หรือ Great Charter เพื่อกำหนดอำนาจของพระเจ้าแผ่นดินให้น้อยลงไป

กษัตริย์ราชวงศ์ปลองตาเชอเน่ (Plantagenet) มีอำนาจน้อยลงทุกที และในสมัยพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 3 (Edward III) อังกฤษได้เริ่มทำสงคราม 100 ปี กับฝรั่งเศส หลังจากนั้นสภาพภายในประเทศไม่มั่นคง เกิดการสงครามแย่งราชสมบัติกันกลายเป็นสงครามกลางเมือง เรียกว่าสงครามดอกกุหลาบ ระหว่างราชวงศ์ยอร์ก (York) ซึ่งใช้กุหลาบขาวเป็นสัญลักษณ์ และราชวงศ์แลงคาสเตอร์ (Lancaster) ซึ่งใช้กุหลาบแดงเป็นสัญลักษณ์ ในที่สุดราชวงศ์ทิวดอร์ (Tudor) ได้ปกครองอังกฤษมีพระเจ้าเฮนรีที่ 7 (Henry VII) เป็นปฐมกษัตริย์ พระองค์มีอำนาจและมั่งคั่งมาก ทรงปกครองประเทศเด็ดขาดเกือบเป็นสมบูรณาญาสิทธิราช ราชวงศ์ทิวดอร์ปกครองประเทศอังกฤษระหว่าง ค.ศ.1485-1603 ราชวงศ์ทิวดอร์นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศอังกฤษหลายด้าน เช่น การศาสนา การเดินเรือ และการเศรษฐกิจ เป็นต้น

ราชวงศ์สจิวต (Stuart) ได้ปกครองประเทศอังกฤษต่อจากราชวงศ์ทิวดอร์ มีพระเจ้าเจมส์ที่ 1 เป็นปฐมกษัตริย์ (James I) ราชวงศ์นี้เคยปกครองสกอตแลนด์มาก่อน แต่มาเกี่ยวข้องกับราชวงศ์ทิวดอร์ด้วยการอภิเษกสมรสของกษัตริย์ทั้ง 2 ราชวงศ์ เมื่อพระเจ้าเจมส์ที่ 1

เป็นกษัตริย์ปกครองประเทศอังกฤษ พระองค์ได้หันมานับถือนิกายโปรเตสแตนต์ (Protestant) และเบียดเบียนพวกโรมันแคทอลิกและพวกที่นับถือนิกายเพรสไบทีเรียน (Presbyterian) ทำให้ประชาชนพากันอพยพเข้าไปตั้งหลักแหล่งในอเมริกาเหนือกันมาก เมื่อสิ้นสมัยพระเจ้าเจมส์ที่ 1 แล้วโอรสของพระองค์สืบราชสมบัติต่อมา ทรงพระนามว่าพระเจ้าชาร์ลที่ 1 (Charles I) ในรัชกาลนี้มีข้อบาดหมางกันระหว่างกษัตริย์และรัฐสภา เกี่ยวกับเรื่องการปกครองและศาสนา ในที่สุดคาลตัดสินลงโทษประหารชีวิตพระเจ้าชาร์ลที่ 1 มีความผิดฐานกบฏราชรัฐและเป็นศัตรูของประเทศ หลังจากนั้นประเทศอังกฤษมีการปกครองแบบมหาชนรัฐ เมื่อ ค.ศ.1648 ภายใต้การปกครองของโอลิเวอร์ ครอมเวลล์ (Oliver Cromwell) เป็นระยะเวลา 9 ปี ในสมัยนี้ครอมเวลล์ได้ทำการปราบสงครามกลางเมือง ปราบไอร์แลนด์ สกอตแลนด์ และทำนุบำรุงเศรษฐกิจของประเทศให้รุ่งเรืองขึ้น

ประเทศอังกฤษมีการปกครองระบอบมหาชนรัฐมาจนกระทั่งถึง ค.ศ.1658 ราชวงศ์สจิวตก็กลับเข้ามาปกครองประเทศใหม่ มีพระเจ้าชาร์ลที่ 2 (Charles II) เป็นกษัตริย์ จนถึงสมัยพระนางแอนน์ (Anne) ซึ่งเป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายของราชวงศ์สจิวต ต่อจากนั้นราชวงศ์แฮนโนเวอร์ (Hanover) ได้มาปกครองประเทศใน ค.ศ.1714 สกอตแลนด์ได้มารวมกับประเทศอังกฤษ เมื่อ ค.ศ.1716 และได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็น เกรต บริเทน (Great Britain)¹

ปฐมกษัตริย์ของราชวงศ์ แฮนโนเวอร์ (Hanover) คือพระเจ้าจอร์จที่ 1 (George I) ครองราชย์ระหว่าง ค.ศ.1714 ถึง ค.ศ.1727 ราชวงศ์แฮนโนเวอร์นี้เป็นเยอรมัน แต่ได้มาปกครองอังกฤษเพราะมีเชื้อสายเกี่ยวพันกับราชวงศ์สจิวต²

ประเทศอังกฤษสมัยราชวงศ์แฮนโนเวอร์เจริญกว่าแต่ก่อนมาก จะเห็นได้ว่าประเทศอังกฤษได้อาณานิคมในคานาดา เอเชีย แอฟริกา เป็นต้น ต่อจากนั้นก็ได้มีการปรับปรุงการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยให้ดีขึ้น เช่นการปรับปรุงรัฐสภา นอกจากนี้ประเทศอังกฤษยังมีอิทธิพล

1. บริเทนใหญ่ (Great Britain) ประกอบด้วยอังกฤษ สกอตแลนด์ และเวลส์ ต่อมาใน ค.ศ. 1805 ได้มีพระราชกฤษฎีการวม Ireland กับ Great Britain และเรียกว่าสหราชอาณาจักรอังกฤษ (The United Kingdom)

2. เจ้าหญิง Elizabeth พระราชธิดาของพระเจ้าเจมส์ที่ 1 แห่งราชวงศ์สจิวต ได้อภิเษกสมรสกับเจ้าชายเยอรมัน แห่งราชวงศ์แฮนโนเวอร์ มีพระราชธิดา คือเจ้าหญิงโซเฟีย (Sophia) ซึ่งเป็นพระราชมารดาของพระเจ้าจอร์จที่ 1 (George I)

ในด้านต่าง ๆ จนกลายเป็นชาติมหาอำนาจชาติหนึ่ง

ในสมัยพระเจ้าจอร์จที่ 1 นั้น ประชาชนไม่ค่อยนิยมกษัตริย์นักเพราะเป็นชาวเยอรมัน ไม่รู้ภาษาอังกฤษเลย ไม่สนใจการปกครองประเทศทำให้ประชาชนหันไปนิยมราชวงศ์สจวร์ต

พระเจ้าจอร์จที่ 2 โอรสของพระเจ้าจอร์จที่ 1 ได้เป็นกษัตริย์องค์ต่อมา พระองค์เข้าใจภาษาอังกฤษแต่ไม่ชอบรับสั่งภาษาอังกฤษ ไม่สนใจในราชการแผ่นดิน ทำให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีมีอำนาจมาก และกษัตริย์ก็มีอำนาจลดลงโดยปริยาย

พรรคการเมืองที่สำคัญมี 2 พรรค คือ พรรคทอริส (Tories) เป็นพวกหัวเก่า เป็นขุนนางที่มีที่ดินมาก สนับสนุนกษัตริย์ต้องให้กษัตริย์มีอำนาจเหนือรัฐสภา พรรคนี้ต่อมามีชื่อว่า พรรคอนุรักษนิยม (Conservative) อีกพรรคหนึ่งคือพรรควิกส์ (Whigs) เป็นพวกหัวใหม่ ส่วนใหญ่เป็นพวกพ่อค้าที่มั่งคั่ง พยายามให้รัฐสภามีอำนาจเหนือกษัตริย์ พรรคนี้ต่อมามีชื่อว่า พรรคเสรีนิยม (Liberal) แต่พรรคการเมืองทั้ง 2 พรรค ก็ไม่ค่อยให้การสนับสนุนกษัตริย์ราชวงศ์แฮนโนเวอร์ในเวอริในระยะแรก ๆ นั้ก แต่ก็ไม่มีพรรคใดคิดทำร้ายกษัตริย์ราชวงศ์แฮนโนเวอร์

พรรค Whigs มีอำนาจบริหารประเทศในระหว่าง ค.ศ.1714 ถึง ค.ศ.1760 นายกรัฐมนตรีที่สามารถได้แก่ โรเบิร์ต วอลโพล (Robert Walpole) วิลเลียม พิตต์ (William Pitt) เป็นต้น ในสมัยของโรเบิร์ต วอลโพล นั้น อังกฤษมีนโยบายเป็นมิตรกับฝรั่งเศส ปรับปรุงเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีการค้าแบบเสรีนิยม ไม่กีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ทำให้อังกฤษมีวิศุติบมาป้อนโรงงานอุตสาหกรรมได้มาก เมืองอุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่ แมนเชสเตอร์ (Manchester) บริสตอล (Bristol) ลิเวอร์พูล (Liverpool) ลีดส์ (Leeds) เบอร์มิงแฮม (Birmingham) เป็นต้น.

